



## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie aplicată și management cultural

### 2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihanaliza artei						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Dumitrescu Marius						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Dumitrescu Marius						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

\*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					6
Examinări					6
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					58
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

### 4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	-
4.2 De competențe	-

### 5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	-
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

## 6. Competențe specifice acumulate

<b>Competențe profesionale</b>	<p>Aplica metode si tehnici stiintifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunostinte sau corectând si integrând cunostintele anterioare.</p> <p>Citeste, interpreteaza si rezuma în mod critic informatii noi si complexe din diverse surse.</p> <p>Utilizeaza metode stiintifice pentru cercetarea istoriei si a culturii.</p> <p>Redacteaza si editeaza texte stiintifice, academice sau tehnice pe diferite teme.</p> <p>Prezinta ipoteze, constatari si concluzii ale cercetarii stiintifice din propriul domeniu de expertiza în cadrul unei publicatii profesionale.</p> <p>Aplica principiile etice fundamentale si legislatia în domeniul cercetarii stiintifice, inclusiv în ceea ce priveste aspectele legate de integritatea cercetarii. Efectueaza, revizuieste sau raporteaza cercetari, evitând comportamentele gresite, cum ar fi fabricarea, falsificarea si plagiatul.</p> <p>Întreprinde activitati de cercetare academica la o universitate, la un colegiu sau pe cont propriu, în domeniul sau de specialitate, si publica rezultatele acestora în carti sau reviste academice, cu scopul de a contribui la domeniul sau de specialitate si de a obtine acreditare academica personala.</p>
<b>Competențe transversale</b>	<p>Descopera si dezvolta o perspectiva individuala cu privire la rolurile, semnificatia si scopul cuiva, inclusiv cu privire la ceea ce înseamna a trai, a muri si a fi om.</p> <p>Analizeaza în mod eficace, regulat si sistematic propriile actiuni, performante si atitudini si face ajustarile necesare, cautând oportunitati de dezvoltare profesionala pentru a elimina lacunele în materie de cunostinte si practici în domeniile identificate.</p> <p>Arata un real interes pentru noutate, o deschidere pentru a câștiga experienta, gaseste subiecte si teme fascinante, exploreaza activ si descopera noi domenii</p> <p>Gândește folosind logica si rationamentul pentru a identifica punctele tari si punctele slabe ale solutiilor alternative, concluziilor sau abordarilor problemelor.</p> <p>Da dovada de competenta interculturala si de respect fata de valorile si normele culturale. Da dovada de toleranta si de apreciere fata de diferitele valori si norme detinute de persoane si culturi diferite si dezvoltate în circumstante diferite sau în momente si locuri diferite.</p> <p>Pronunta si apara hotarâri pe baza dovezilor interne si a criteriilor externe. Evalueaza critic credibilitatea si fiabilitatea informatiilor înainte de a le utiliza sau de a le transmite altora. Dezvolta o gândire independenta si critica.</p>

## 7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

<b>7.1 Obiectivul general</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Explicarea domeniului psihanalizei artei</li> <li>• Prezentarea conceptelor cheie din psihanaliză ce au fost aplicate în analiza artei în general, dar și în lucrări de artă particulare</li> </ul>
<b>7.2 Obiectivele specifice</b>	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Cunoașterea interpretărilor clasice și moderne de psihanaliză a artei</li> <li>• Examinarea modului în care psihanaliza este folosită pentru a interpreta diferitele forme ale artei : literatură, pictură, sculptură</li> </ul>

## 8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în Psihanaliza artei	- Prezentare, conversație	-
2.	Terminologia și metoda psihanalizei	-	-
3.	Actele ratate și umorul - primele forme de identificare a inconștientului în psihanaliza freudiană		
4.	Interpretarea viselor – forma elaborată a identificării inconștientului în psihanaliza freudiană		
5.	Interpretarea psihanalitică a păcatelor în <i>Divina Comedie</i> a lui Dante		
6.	Revelarea conținuturilor de natură inconștientă în opera lui William Shakespeare Cazul Mackbeth		
7.	Revelarea conținuturilor de natură inconștientă în opera lui William Shakespeare		

	Cazul Hamlet		
8.	Revelarea conținuturilor de natură inconștientă în opera lui William Shakespeare Cazul Othello		
9.	Revelarea conținuturilor de natură inconștientă în opera lui William Shakespeare • Un personaj controversat - Falstaff		
10.	O interpretare psihanalitică a <i>Paradisului pierdut</i> de John Milton		
11.	Complexul lui Oedip în romanul <i>Frații Karamazov</i> de Dostoievski		
12.	Agresivitate și sexualitate în literatură		
13.	Metoda paranoico-critică în pictura lui Salvador Dali		
14.	Influența psihanalizei asupra artei cinematografice creațiile regizorale ale lui Alfred Hitchcock, John Huston și Orson Welles		

### Bibliografie

- Bachelard, Gaston: *Psihanaliza focului*, Editura Univers, București, 1989
- Dumitrescu, Marius. *Dante, Freud And Dali: What They Might Have In Common? Psychoanalytic Reflections On Dante's Inferno*, LUMEN, Iași, 2022.
- Dumitrescu, Marius. *Psihanaliza aplicată în filozofie și artă*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2014.
- Dumitrescu, Marius. *Arta cinematografică între filozofie și psihanaliză*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2021.
- Freud, Sigmund: *Introducere în psihanaliză*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
- Freud, Sigmund: *Psihanaliză și artă*, Editura Trei, 1996
- Freud, Sigmund. *Totem și tabu*, Editura Științifică, București, 1991
- Freud, Sigmund. *Psihanaliza visului*, Mediarex, 1995
- Ghițescu, Gheorge: *Antropologie artistică vol. I și vol.II*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979
- Laqueur, Thomas: *Corpul și sexul de la greci la Freud*, Editura Humanitas, 1998
- Smirghel - Chasseguet, Janine: *Psihanaliza artei și creativității*, Editura Trei, 2002

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Legenda lui Ghilgameș – psihanaliza unei teme eterne: căutarea nemuririi	- Discuții și interpretarea diverselor texte literare și a operelor de artă folosind metoda psihanalizei	
2.	Transfer și sublimare în mitologia greacă, operele lui Homer și în <i>Eneida</i> lui Vergiliu		
3.	Psihanaliza viselor din Vechiul și Noul Testament		
4.	Imaginarul medieval		
5.	Psihanaliza unei capodopere – <i>Infernul</i> (Dante, <i>Divina Commedia</i> )		
6.	Psihanaliza aplicată operelor lui Leonardo da Vinci		
7.	Psihanaliza aplicată operelor lui Michelangelo		
8.	Psihanaliza artei din Baroc. Studiu de caz: pictura lui Caravaggio și sculptura lui Bernini		
9.	Analiza de text pe teme psihanalizei în operele lui Shakespeare		
10.	Analiza de text pe teme psihanalizei în romanul <i>Frații Karamazov</i> de Dostoievski		
11.	Sexualitate și violență în artele plastice		
12.	Identificarea principalelor teme ale psihanalizei prin intermediul studiului freudian: „Delir și vise în <i>Gradyva</i> de Jensen”		
13.	Psihanaliza picturilor lui Picasso și Salvador Dalí		

14.	Studiu de caz: Psihanaliza experiențelor umane prin intermediul artei cinematografice		
<b>Bibliografie</b> Dante, Alighieri. <i>Divina Comedie</i> (în românește de Eta Boeriu), Editura Minerva, București, 1982 Dostoievski, F.M. <i>Frații Karamazov</i> , Iași, Editura Polirom, 2011 Dumitrescu, Marius. <i>Dante, Freud And Dali: What They Might Have In Common? Psychoanalytic Reflections On Dante's Inferno</i> , LUMEN, Iași, 2022. Dumitrescu, Marius. <i>Psihanaliza aplicată în filozofie și artă</i> , Editura Sedcom Libris, Iași, 2014. Dumitrescu, Marius. <i>Arta cinematografică între filozofie și psihanaliză</i> , Editura Sedcom Libris, Iași, 2021. Dumitriu, Corneliu. <i>Arheologia dramelor shakespeariene. Tragediile</i> , Editura Allfa, București, 1996 Freud, Sigmund. <i>Scrieri despre literatură și artă</i> , Editura Univers, București, 1980 Freud, Sigmund. <i>Psihanaliză și artă</i> , Editura Trei, București, 1996 Freud, Sigmund. <i>Psihanaliză și sexualitate</i> , Editura Științifică, București, 1994 Homer. <i>Odiseea</i> , Editura Univers, București, 1979 Laplanche, Jean și Pontalis, J.-B. <i>Vocabularul psihanalizei</i> , Humanitas, București, 1994 Le Goff, Jacques. <i>Imaginarul medieval</i> , Meridiane, București, 1991. Vergilius, <i>Eneida</i> , Editura Univers, București, 1980 ***. <i>Epopeea lui Ghilgameș</i> (reповestire în proză de Virginia Șerbănescu), Editura Tineretului, 1968			

### 9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Fiind un domeniu de cercetare foarte nou și cu un maxim grad de aplicabilitate, cursul de Psihanaliza artei este benefic pentru formarea simțului critic în raport cu experiențele vizuale ale omului contemporan, facilitând astfel angajarea viitorului absolvent în centre culturale.

### 10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- Examen scris în sesiunea de examene	- Elaborarea unei lucrări scrise Prezentarea lucrării scrise în timpul sesiunii de examene	- 50
10.5 Seminar / Laborator	- Numărul și calitatea intervențiilor la seminariile din timpul semestrului Referat susținut în timpul semestrului Aprecierea interpretării textelor filosofice în timpul semestrului Examen scris în timpul sesiunii de examene	- Implicarea activă la seminariile din timpul semestrului (Pentru a promova examenul, studentul trebuie să fie activ la cel puțin 50% din toate seminariile din timpul semestrului) Gradul de parcurgere a lecturilor recomandate în bibliografie Scrierea unei lucrări în timpul sesiunii de examene Prezentarea lucrării scrise în timpul sesiunii de examene	- 50
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării,  
16.09.2024

Titular de curs,  
Prof. Univ. Dr. Dumitrescu Marius

Titular de seminar,  
Prof. Univ. Dr. Dumitrescu Marius

Data avizării în departament,

Director de departament,

28.09.2024

conf.univ.dr. Cristian Moisuc